

7/2012. (II. 21.) VM rendelet

az Ebergőci-láprét természetvédelmi terület létesítéséről

A természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény 85. § (2) bekezdés 3. és 13. pontjában kapott felhatalmazás alapján, az egyes miniszterek, valamint a Miniszterelnökséget vezető államtitkár feladat- és hatásköréről szóló 212/2010. (VII. 1.) Korm. rendelet 94. § 1) pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva a következőket rendelem el:

1. § (1) Védetté nyilvánítom Ebergőci-láprét természetvédelmi terület elnevezéssel a Győr-Moson-Sopron megyében, Ebergőc közigazgatási területén lévő, 016/1-17, 016/19-22, 018/1, 018/2, 020, 022/1, 022/3-5, 023/1-3 ingatlan-nyilvántartási helyrajzi számú, összesen 48,9 hektár kiterjedésű területet.

(2) Az (1) bekezdésben felsorolt ingatlanok az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekkel érintett földrészetekről szóló 14/2010. (V. 11.) KvVM rendelet alapján európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területek.

2. § A védetté nyilvánítás célja az Ikva-sík kistáj egyetlen üde lápréti jellegű élőhelyének megőrzése, különös tekintettel a területen található védett növény- és állatfajokra.

3. § A terület természetvédelmi kezelési tervét az 1. melléklet tartalmazza.

4. § Ez a rendelet a kihirdetését követő 8. napon lép hatályba.

1. melléklet a 7/2012. (II. 21.) VM rendelethez

Az Ebergőci-láprét természetvédelmi terület természetvédelmi kezelési terve

1. Természetvédelmi gyakorlati célkitűzések

1.1. A terület természetes élővilágának, a védett és veszélyeztetett lápi növény- és állatfajok, elsősorban a kornistárnics (*Gentiana pneumonanthe*), a szibériai nőszirm (Iris sibirica) és a kosbor fajok (Orchidaceae), a buglyos szegfű (*Dianthus superbus*) és a lápréti hangyaboglárka fajok (*Maculinea*) megőrzése, valamint a területen előforduló közösségi jelentőségű élőhelytípusok és fajok kedvező természetvédelmi helyzetének megőrzése, fenntartása, helyreállítása.

1.2. A természetes szerkezetű és összetételű (idegenhonos fajok jelenlététől mentes) növénytakaróval fedett élőhelyek fenntartása.

1.3. A terület botanikai és zoológiai értékeinek teljes körű feltárása, természetvédelmi helyzetük folyamatos figyelemmel kísérése és dokumentálása.

2. Természetvédelmi stratégiák

2.1. A természetes és természetközeli láprétek, a nádasodó-magaskórós, valamint a magassásos állományok természetközeli állapotának megőrzése.

2.2. A rétek ökológiai vízigényének biztosítása.

2.3. A becserjésedett vagy erdősödő gyeprészeken a fás szárú idegenhonos fafajok és cserjefajok visszaszorítása.

2.4. A területen az inváziós és özönnövények állományainak visszaszorítása.

2.5. A nem őshonos vagy tájidegen fajokból álló faállományok és szántók extenzív gyepké történő alakításának támogatása.

3. Természetvédelmi kezelési módok, korlátozások és tilalmak

3.1. Művelési ághoz nem köthető természetvédelmi kezelési módok, korlátozások és tilalmak

3.1.1. Élőhelyek kezelése, fenntartása

3.1.1.1. Üde és nádasodó láprétek-rétlápok és kiszáradó kékperjés rétek, domb- és hegyvidéki gyomos üde gyepek, természetközeli gyepek, felhagyott szántók

a) A gyepeket évente egyszer le kell kaszálni, a kaszálás időpontját a Fertő-Hanság Nemzeti Park Igazgatósággal (a továbbiakban: igazgatóság) egyeztetni kell. Amennyiben a terület állapota indokolja, akkor a kaszálások egy-egy évre elhagyhatók.

b) A kaszálások időpontját évente változtatni kell. Ennek időpontja május 30-tól június 15-ig vagy augusztus 30-tól február 15-ig jelölhető ki. A kaszálások során a terület 10%-át, változó helyszínnel érintetlenül kell hagyni.

c) A gyepterületeket mozaikosan vagy sávosan kell kaszálni. Az egyes sávok vagy foltok kaszálása között legalább egy hónapnak el kell telnie.

d) A kaszálások során a vadriasztó lánc használata kötelező.

e) A kaszálásokat száraz időszakban kell végezni.

f) A becserjésedett vagy erdősödő gyepfoltokon a cserjéket el kell távolítani.

g) A cserjeirtást a téli időszakban kell elvégezni. Az ismételt cserjésedést rendszeres kaszálással meg kell akadályozni.

3.1.1.2. Nem zsombékoló magassásrétek

a) Biztosítani kell a betelepülő cserjék eltávolítását.

b) A magaskórós fajok térhódításának megakadályozása érdekében 3–4 évenként le kell kaszálni a magassásréteket.

3.1.1.3. Spontán cserjésedő és erdősödő területek

a) A cserjéket és az idegenhonos fás szárú növényeket el kell távolítani.

b) A cserjeirtást követően kaszálással kell megakadályozni a cserjék visszatelepedését.

3.1.2. Fajok védelme

a) A lápréti hangyaboglárka fajok védelme érdekében biztosítani kell a táplálkozás és peterakás feltételeit. Június 30-ig el kell végezni az ismert élőhelyeken a kaszálást és a bálák lehordását, vagy – amennyiben más védett fajok (elsősorban az orchideák) védelme érdekében nem lehetséges a kaszálás elvégzése –, akkor az ismert élőhelyein mozaikos, esetleg sávos kaszálással kell biztosítani a tápnövény jelenlétét.

b) A kornistárnics, a szibériai nőszirmom és a kosbor fajok termőhelyeiken biztosítani kell a mozaikos vagy sávos kaszálást. A kornistárnics és buglyos szegfű élőhelyeken kaszálás június közepe és augusztus közepe között nem végezhető.

c) A lappföldi ujjaskosbor (*Dactylorhiza lapponica*) élőhelyén csak kézzel történő kaszálás lehetséges, július 15-e után.

d) A területen az inváziós fajok, az özönnövények állományait: az akácot (*Robinia pseudo-acacia*), a magas aranyvesszőt (*Solidago gigantea*), selyemkórót (*Asclepias syriaca*), a parlagfüvet (*Ambrosia artemisiifolia*) vissza kell szorítani.

3.1.3. Látogatás

a) A terület egésze szabadon látogatható.

b) Nagyobb, egyidejűleg 20 főt meghaladó látogatottságú rendezvények nem szervezhetők a területen.

c) A tervezési területen technikai sportok nem folytathatók.

d) A tervezési területen csak a természetvédelmi fenntartás céljából lehet járművel közlekedni.

e) A területen lóval és lovas fogattal közlekedni tilos.

3.1.4. Terület- és földhasználat

a) Gyep (rét, legelő) és erdő művelési ágú területek művelési ága csak természetvédelmi célból változtatható meg.

b) Biztosítani kell az élőhelyek ökológiai vízigényét a területre jutó csapadék és talajvíz területen tartásával.

c) A területen bányászati tevékenység az e rendelet hatálybalépésekor hatályos engedélyben foglaltak szerint, csak a területen található élőhelyek és azok életközösségeinek, továbbá a területen található védett növény- és állatfajok veszélyeztetése, károsítása nélkül folytatható.

d) A területen ipari telep nem létesíthető.

e) A területen új építmény elhelyezése – a bányászati tevékenységhez kapcsolódó létesítmények kivételével – tilos.

f) A területen csak tájba illő, természetes anyagokból (különösen kő, fa és nád) készült, a terület természetvédelmi és táji értékeinek bemutatását szolgáló létesítmények helyezhetők el, melyek együttes alapterülete nem haladhatja meg a 40 m²-t.

g) A területen földút nem építhető, a meglévő földutak nyomvonala nem módosítható.

h) Vadgazdálkodási berendezés létesítését előzetesen az igazgatósággal egyeztetni kell.

i) A gyeperdőterületen a vadállomány sűrűségét növelő berendezés (elsősorban a szóró) csak a természetvédelmi kezelés részeként létesíthető.

j) Amennyiben a vaddisznó-állomány a védett természeti értékek egyes állományait veszélyezteti, az állományszabályozásról gondoskodni kell.

3.2. Művelési ághoz vagy földhasználati módokhoz köthető természetvédelmi kezelési módok, korlátozások és tilalmak

3.2.1. Szántó művelési ágú területek kezelése

3.2.1.1. Monokultúrás termesztés alkalmazása nem lehetséges, kivéve az évelő takarmánynövényeket, méhlegelő és zöldtrágya céljából vetett növényeket.

3.2.1.2. A vetésforgó kialakításában a következő irányelveket kell figyelembe venni:

a) cukorrépa, cékla, takarmányrépa, burgonya, lóbab, szója és csillagfürt 4 évente csak egyszer kerülhet ugyanarra a táblára;

b) napraforgó 5 évente egyszer kerülhet ugyanarra a táblára;
c) legalább 5 évente egyszer pillangós vagy zöldtakarmány növényt kell termesztetni a vetésváltásban, beleértve a másodvetést is;

d) kukoricát csak alacsony nitrogénigényű növény követhet;

e) két nem élő pillangós növény termesztése között minimum 2 év szünetet kell tartani.

3.2.1.3. A mechanikus gyomirtást a gyomok virágzása előtt el kell végezni.

3.2.1.4. Évente eltérő mélységű talajművelés alkalmazása megengedett.

3.2.1.5. A szalmabálákat egy hónapon belül le kell hordani a területről a betakarítást követően.

3.2.1.6. Tápanyag-utánpótlás csak szerves-, levél- vagy biotrágyával történhet.

3.2.1.7. Csak könnyen lebomló, szelektív (sárga és zöldkategóriás) vegyszerek használhatók.

3.2.1.8. Szántó művelési ágú területeken a művelés hiányában a jövőben kialakuló gyepeket fenn kell tartani és kezdeményezni kell az ingatlan-nyilvántartásban történő átvezetést.

3.2.1.9. Törekedni kell arra, hogy a tervezési terület 15%-án a tavaszi belvizek megmaradjanak.

3.2.1.10. A növénytermesztéssel kapcsolatos technológiai munkálatok során bármilyen depónia (trágyaszarvas, bálakazal, szalmakazal stb.) csak a szántókon hozható létre.

3.2.1.11. A területhatár megjelölése csak természetes anyagokkal (faoszlopok) történhet.

3.2.2. Gyep (rét, legelő) művelési ágú területek kezelése

a) A területen meszezés, drénezés és öntözés nem engedélyezett.

b) Ideiglenes vagy állandó épületek létesítése csak a természetvédelmi hatóság jóváhagyásával lehetséges.

c) A terület gyepei csak kaszálással hasznosíthatók, a legeltetés nem engedélyezett.

d) Csak természetvédelmi szempontból kedvező kaszálási módszerek és technológiák alkalmazhatók (a kaszálás a tábla közepétől kifelé haladva, a táblaszegélyeket utoljára kell lekaszálni).

e) A kaszálást és aprítást a lehető legmagasabb (legalább 15 cm) tarlót meghagyva kell végezni.

f) A kaszálás során vadriasztó lánc használata kötelező.

g) A bálázást és a széna lehordását egy hónapon belül el kell végezni.

h) Kaszálásra csak a víz visszahúzódása után kerülhet sor, megfelelően száraz talajviszonyok között.

i) Minden gépi munkát a gyepterület károsítása nélkül kell végezni.

j) A területen a lecsapolás és a vízelvezetés nem megengedett.

k) A gyepeken a tápanyag utánpótlása nem megengedett.

l) A becserjésedett vagy erdősödő gyepterületeken cserjeirtást kell végezni a talaj fagyott állapotában, és az ismételt cserjésedést rendszeres kaszálással meg kell akadályozni.

m) Növényvédelmi beavatkozás csak a természetvédelmi hatóság engedélyével végezhető.

n) A gyepek esetében kizárólag a természetvédelmi kezelés részeként (különös tekintettel az inváziós fajok eltávolítására) engedélyezhető a vegyszer használata.

o) A növényvédelmi beavatkozások során szántóföldek esetében legalább 10 méter széles vegyszerezetlen táblaszegélyt kell hagyni.

3.2.3. Erdők kezelése

a) A területen tuskózás és talajelőkészítés nem végezhető.

b) Vegyszerhasználat kizárólag az inváziós növényfajok és özönnövények eltávolítása érdekében, engedéllyel végezhető.

c) A területen fakitermelést végezni, továbbá a faanyagot közelíteni csak fagyott talajon lehet.

d) A tisztások erdősítése tilos.

e) Az erdőgazdálkodásra vonatkozó további részletes előírásokat a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény 32. § (2) és (3) bekezdése alapján felülvizsgált érvényes erdőterv tartalmazza.